

Womhaj Bóh! 713

Cizlo 1.
5. januara

Lětnik 6.
1896.

Serbske njedželike kopjenka.

Wudawaju so kóždy kóbotu w Šmolerjez knižicizhejetni w Budyšcinje a so tam dostacž so štwórtlětnu
pšchedplatu 40 nr.

Nowe lěto.

So šebi t nowemu lětu sbože pschjemy, je duschne
waschnje, wošebje hdyž naš luboscž wabi a wodzi. Ale
luboscž i tym spočojom njeje, ale wona tež bližšchemu
w nusu horje pomha a temu wschedomóznemu pschwoła,
so dyrbi naš swarnowacž psched khoroscžu a drohotu, psched
wójnu a šrejpschecležom, psched sběžkom a njejednotu, psched
wóhnojowej a wódunej nusu, psched škej nahlej šmjercžu,
psched wěcznej šmjercžu. W šwjatym pišmje so wschelate
teksty sa nowe lěto, wošebje hnuzazy tekst mamy w šje-
wjenju Šš. Jana 6, 1—8, kotryž šebi luby čitarjo,
pschecžitaj, so by našche tudomnišche rošpomianje šrošymil.

To je so wschědnu historiju wažny wobraš, hdžež
šwjatny wěschčezet mozy škazenja widži, kotrež so hdy psches
semju šrocžile. Wón widži wójnu — čerwjeneho šonja —
so by se šwojim mjeczom ludži škónzował a mēr přecz
wšak wot šemje. Wón widži hlód — bruneho (čorneho)
šonja i wahu — čłowjekow čwilowazy, dokelž je wscha
žyřoba droha. A škóacžnje, šchtož je wójna a drohota
wostajila, to šmjercž bjerje — plowy šon se šwojim
jěcharjom — njech je to psches natyřaze khoroscže abo
psches šku nahlu šmjercž. Bohu budž džak so šo hišcže,
wo šchtwórtym jěšdnym powjeda, kotryž na běšym šonju
šedži a won čehnje, so by wojował a dobywał. Šon
profecžiski wónaš wo tutych jěšdnym, šchto wón nam praji
na to lube nowe lěto. Wón naš wuczi, wo šajke lěto
šyřbimy Šcha lubeho šnješa prošycž. Šajke lěto
budže lěto 1896?

1. Šeno žane lěto wójny! Čerwjena je barba
wójny. Wona pschindže i mjeczom. Wona bjerje mēr a
ludžo šo bjes šobu škónzujaj — to je ta wulka šrudoba.
My šo dopomnimy šandženych čařow. Šelko polow
w našchim wóžnym kraju šo bitwišcže. Wot 30 lětnje
wójny je šo našch wóžny kraj hake ša lětaštotetki šašo
šhrabal. Šašchi Wóžojaj šo wojowacž mēli i našchimi
šukšodami t wječoru 1813 a hdyž tež šmy w šandženym
lěcže i džakownej wutrobu wroče špominali na lěcže 1870
a 1871, hdžež šo našche wójšta krašne dobyčja džerželi
nad tym šamym njepšchecželom. Šišchi tym wschēm šyřbimy
prašicž, šak wjele hubjenštwaj pschijnješe šamo tež wójna
i dobyčjom! Duž budž t nowemu lětu našcha přenja
próštwaj: Špočž nam, šnježe Božo, mēr w našchim čařu!
My šon šriebamny. Šranja a i wječora šo pschezo lěto
a bóle wobronjeja. To čucže psches šwēt dže, šak bychu
šo tute wójniške pschihoty junšrocž hromadže šezahnyčž
šyřbjate do žalostneho šrimanja, hdžež šrimotazy hlód
šanonow šawoła: Šój a pohladaj! Šchto dha? Šitwišcže
i morwym, lazarety šo šranjenym, domach hubjenštwaj
wudowow a šyřotow. Šeho dla i nowa prošymny: šnježe,
špočž nam hnadžje mēr! To šmy našchemn wóžnemu
krašej winojcži, šo šak prošymny. Šajšlěšche je mēr, je
mērne a čičhe žiwjenje. Šeho dla šajšchtoł praji: Šeho
dla ja njepominam, šo by pschede wschēm wězami šo šala
próštwaj, modlitwaj, dobroproščenje a džakowanje ša wschittlich
čłowjekow, ša škala a wyschnoscž. Ach šo nam njeby šon
džen pschichtoł, na kotrymž bychu šadko šuroweje wójny

w naschey krajinje sakhadžale, hdžež bychu šo njebješa wot džiwojeho wohenja wšow a městow saczerwjenu. Nascha próstwa je hiščeje junu: Spožez nam, luby Anježe, w naschim czašu mēr i hnadu! — Jeno žane lēto wójny a

2. žane lēto hlōda. Bruny (czorny) je kón druheho jēsdneho a waha je inamjo drohoty. „Mērza pschežy sa flēborny krosch, a tši mērzy jeczmenja sa flēborny krosch; ale wolijej a winu njeczín žaneje schfodny, to rēka i druhimi šłowami: najnušnišcha žygroba budže taš droha, šo budže džēlaczerjej czežko, šebje a šwoju šwójbu sežiwicz. Krosch bēšche tehdom wschēdna sašlužba džēlaczerja. Šdnyž nētko mērza pschežy, šytua jēdž, a runje taš tši mērzy jeczmenja, šnadnišcha jēdž, krosch płaczi, dha to rēka, wschēdna potrjeba wschēdnu sašlužbu pōžerje. Lutowacz a na boš položicz bywa pschezo czežo, hdnyž šo wjazny njesašlužy, hacž je runje nušne, šo cžlowješ hlōdu njewumrješ. Ludžo šo i ruki do huby žiwja. Na druhim boš wolijej a winu šo ničzo njestanje. Wolij, i kotrymž šo bohatty žalbowasche, wino, na kotrymž šo bohaczi šwješeliču; šu lōžo dostacz, hacž nušna žygroba sa wschēdny lud. Wješele a žadoscz samožitym pschezo hiščeje wostanje a khudemu žiwjenju w nižichich štantach žadosczime žiwjenje wyschichich schantow napscheczimo stej. Je biblija psched 1800 lētami hižo nasche czašny wopišala? Budže lēpje 1896? My prošymy: Daj nam, daj wschittim wschēdny kłēb! My šebi na tōn kłēb myšlimy, kotryž šo nam wonkach na roli pschihotuje pod šnēhowym krywom. Šdnyž Bōh tōn Anješ žohnowanje njeda, psched krupami a wōdnej nusu njewukhowa, potom rataš ničzo domoj nješkowa a nima-li tōn ničzo, potom my wschitzny ničzo nimamy. Jeno žane lēto hlōda, luby Wōtče w njebješach! Nasch wschēdny kłēb daj nam! Daj tež w tym lēczē kłēbej naroscz a šytej tych cžlowjekow! Daj, šo džēlawi ludžo do prēdka pschihndu a požohuuj džēto jich rukow! Daj džēlaczerjam džēto namafacz; Daj derje sašluženy kłēb kōždemu! Daj nam nasch wschēdny kłēb! Jeno žane lēto hlōda a

3. žane lēto mōra a wumrjecza. „A ja pohladach“, praji Jon, „a hlaj, wlowy kōn; a kiž na nim šedžesche, teho mjeno bēšche šmjercz; a ta hela cžehnišche sa nim“. Jeno žane lēto wumrjecza, kaš 1886, hdžež šmjertny jandžel wjele džēdzi wotwoła, abo 1892, hdžež bēšche cholera štrach Europy. Psched stej nahlej šmjerczu wobarnuj naš, luby Bōžo! Nahla šmjercz wschaf žane njelbože njese, ale šla nahla šmjercz, kotraž cžlowjeka i jeho sechernosczē prjecz torhne a jemu khwile sa pokutu njewostaji. Prošimy teho dla i žyšej wutrobu: Spožez nam mēr! Wobradž nam wschēdny kłēb! Psched stej nahlej šmjerczu wobarnuj naš, Anježe, luby Bōžo!

4. Žane lēto wójny, žane lēto hlōda a wumrjecza! Kajte lēto to? Lēto šboža, hnady a žohnowanja a to budže, hdnyž tōn, kiž na bēnym konju šedžesche i kōnu, pola naš a nascheho luda knješstwo wobkhowa. Dajče Jesuše a ewangelijej mēra ludny wobknješicz, potom mēr wostanje. Dajče Jesuše a ewangelijej jeho lubosczē won cžahnycz do krajow, potom bohatty šapocznyje šwojich khudnych bratrow lubowacz a khudy pscheštanje bohateho hidžicz. Dajče Jesuše a šłowu žiwjenja dobycz, a my mōžemy šrijedža w kraju rowow wołacz: Š šmjercz, hdže je tvoje žahadło? Hela, hdže je tvoje dobyczē? Wichitto na to pschihndže, šo Jesuš a jeho šłowo knješstwo wobkhowataj na šwēcze, pola nascheho luda, w naschich domach,

w wutrobach. Potom pschihndže šbože, hewaf škaženje. Je Bōh sa naš, šhto mōže pscheczimo nam bycz? A Bōh je i nami w Ahrnstušu Jesušu, kotrehož mjeno tež wysche lēta 1896 šo šwēczi jako wysche noweho lēta šboža.

Šamješ.

Adventske šynki.

(Škōncženje.)

IV.

Dwē rjanej holecžy šo na prēmim šnēny šwješelujo po drošy škatatej. Wonej stej šylnej šrosčenej, šo je na nimaj widžecz, šo stej se wšow: — ale na nimaj je tež špōšnacž, šo je wjele štarosczow a šdychowanjow psches jeju kolebtu cžahnylo. Wjēšcha praji: „Šj, Lenka, hdnyž šo hiščeje khwile šnēh dže, potom šmējemy wēšče rjane hody. Wēšch ty, hody šu tola prawje rjane, hdnyž wonkach šnēh leži a wo jštwe šeleny hodowny šchtom šwojim šwēcžkam šo blyšchēcicz dawa. Š, to bēšche hižo pola maczerje a wowki tajte rjane; ja šebi myšlu, pola wuja budže hiščeje rjēšcho.“ Wjēšcha šotra kawasche, šotjiczku sa ruku wja, i nej dale khwatasche a pschi durjach wulkeje, wōšebneje kēže šawoni; prjedy paš hacž šo durje wocziniču, knješ Wonaš pschi holecžtomaj stejēsche. Wonej jeho pscheczelnje postrowišchtej a wōn durje wotamtny. Džēšcz po šthodže horje khwataschtej a wyskajo šawoļaschtej: „Maczi, wuj i namaj pschihndže, — a wonkach šo šnēh dže. To budže rjane hodowne wjedro.“

Macž šmēštotajo na džēšczu a šwojeho bratra dele hladašche; haj na šwojeho bratra. Adventske šynki bēchu tenu bohately, wopuschčenemu mušej lōni taš mōžnje psches wutrobu cžahnyte, šo bēšche pschezo jako to jene šłowo šašlyšchal: Šlaj, ja šteju psched durjemi a klapam!

Šo šnje bēšche kašczē šwojeho pscheczela widžal abo pschi šmjertny kōžu šwojeho nana štal a jemu bēšche bylo, kaš by hlōš i wyškofosczē šlyšchal: njesabudž na tvoju macž a šotru! A potom bēšche drugi hlōš šlyšchal, kotryž praji: Šlaj, ja šteju psched durjemi a klapam! Šo dnjo a w nožy muž mēra njemēsche. Štara hošpoja štaroscziwje na njeho hladašche a šo jeho praschēsche, hacž je khory. Wōn wotmolwi, šo je žyle štrowy. Štara paš bēšche džiwuje i hlōwu tšchajla, jako bēšche do šameho hodowneho šwjedženja praji, šo hnydom šapuczuje a šo šo halle po šwjatnych dnjach domoj wrōczi.

Wona šo jebu woprascha, hdže chže puczowacz. Wōn paš wotmolwi, šo je to jeho wēž. Wōn bēšche se špēšchym cžahom psches žyłu nōž jēl a patoržizu rano stejēsche psched šwojeje macžerjemi durjemi. Ššotra jemu durje woczini; ale šotra bratra a bratr šotru njesešna; a potom stejēsche psched maczerju. Wona na teho žušeho wōšebneho muža, kiž do pjelza šawaleny psched nej stejēsche, wofomifnjenje hladašche; potom jej huba tšchepotasche a wona wjazny prajicz njemōžēsche hacž: „Mōj šyno!“

Wōn paš ruzny wupšchestrē a šwoju macž i šebi cžehnjēsche a jeho horze šylly na macžerju hlōwu šapachu. Wona paš jemu liza majšasche a šo jeho po šwojim žunim wawšnyju woprascha: Šsy ty khory, mōj šyno? „Ty šy tajti blēdy. Ty drje žony nimajš, kiž by tebe hladała. —“

„A žaneje wutroby, kotruž lubo mējach. Maczi — maczi — ja šym šo czežko pschihščich na waš a šotje. Ša šebi myšlach, šo mohł w šymnym blyšchēženju šenišch tubłow šbožowny bycz; ale njelbožowny šym byl, dokelž šym tych ludž, kiž mje lubo mējachu, wopuschczil a šazpil.“

Macž jemu jako liza majšasche a praji:

„Mōj šyno, my tebi jow wjele poškiczicz njemōžemy — ničzo wot teho, na cžož šy šwuczemy; ale nēšcho chžemy a mōžemy tebi poškiczicz: naschu žyłu lubojeć.“

„Maczi“, praji wōn w hlubokēj šrudobje, „mōžeczē wy teho hiščeje lubo mēcz, kotryž je — — cžab šwojeho žiwjenja Wawšny luboscz i nohomaj teptal.“

Na to je knješ Wonaš i maczerju a šotru hody šwjeczil. To bēšche wješoly šwjedžen; ale šrudny šynk tola psches njōn cžehnjēsche. Tej džēšczu wschaf wo tym ničzo njewjedžēschtej, ale bēšchtej wschey wješelej, pschetož tajte wobradženje, kašczē bēšche jim wuj to lēto pschihotowal, hiščeje sa cžab žiwjenja mēlej njelbēschtej. Wysche teho bēšchtej šlyšchalej, šo chže jej a macž a wowku šobu do mēšta wsacz a šo budžetej w jeho wulkej kēži hndlicž. Nad tym bēšchtej šo malej wutrobje šradowalej.

Nětk bydla macz, džowka a džěsczi nimale lěto w wošebnej křězi. Stara hospoša je přecz cžahnyla a knjes Wonaš je jej telko dal, so mōžesche žywa bycz. Esotra bratrej hospodu wjedžesche a maczerka so najbōle na tym wješeslesche, so bēchu adventske synki synki pšchezu hlubje pšches wutrobu cžahnyla.

Dženša je knjes Wonaš wošebje wješely. Wōn je sa wobej džěsczi k hodam nakupował a je jimaj šlubil, so i nimaj dženša wječor na hodowny hermanš pōndže. Wōn do jstwy jastupi. Macz jemu bjes woczi pohlada a praji:

„Ty by tajki, kaž by dženša wošebite wješele mēl.“

„To šym tež mēl, maczi“, wotmolwi wōn, „pšchetoz ja šym nashonil, jštož je mi nashcha macz prajila, so, hdyž chze jšto wješele hody šwjeczič, dyrbi šebi tannemu adventskemu synkej pšches wutrobu klinczecz dacz: Wascha mērnošez budz jnajomna wšchittim ludzom. Maczi, ja šym dženša šhudnych wopytował, a Bohu budz džak, so je mi kubla tuteje semje dal, so mōžu druhim wobradženje pšchihotowacz.“

Jeho woczi so w hodownej radošczi šwēcšeschtej a i jeho maczerneho woblicza šybolesche so tež jašna hodowna radošez.

Pšched pjecz a dwazneczi lětami.

Božodžěsczowy shtom na dwornišczu.

(Wērne powjedaničto i pošlednjeje wōjny.)

Lodojta šyma bēšche w želešnicznym wošu, 20 šfhodžentow thermometer pokajowajche. My šbēchny wobleczeni šwoju cžěntu wotnošchenu draštu, w kotrejž bēchny wjele njedžel dolho pšched twjedžijuu Mēg leželi a potom jašo nimale dwaj mēšazaj dolho maršchērowali. To bēšche wopomnjecza hōdna jēšba. — W Rouenje dostachmy nahle pšchifajnu, džěl jatych hluboko do nashcheho wōtzného kraja pšchewodžicz. — 15. dezembra bēchny wotjēli, a nětk mējachmy hižo 24. dezembra a bēchny hakle w bēhu dnja pšches Barlin jēli. — W Franzowškej wjele krōcz wupušczene želešniczne kolije bēchu naš šadzerželi. — Dawno so hižo cžimiczkasche. Našch wōš bē jara hubjenje wobšwētkeny: Šedyn bajonet bē do wjēčha jastapjenty, na kotrehož natykadle bē kōnz šwēczi tyknjenty. — Šluboke mjelčenje knježesche wo tym runje; jenož na wojownych deskach hromadže položene šfēlby šchēžerczachy a rjepotachy. — Moje myšle pšchewywachy domach w domišnje. Sa so tak wobzarowanja hōdny bycz šdach, a šebje šam i žylej wutrobu wobzarowach, ja mējach tola cžim wjazy prawa k temu, dokelž wjedžecz njemōžach, hacž mi drusy tuto pšcheczēlne džělbracze popšchachy.

Šaj, cžezto je šchēsczijaskej wutrobje, tu lubu šwjatu Božu nōz, daloko wot šwojich drohich domjaznych pšchewyč dyrhjecz. — A cži towaršchojo w Franzowškej bēchu hišchēze šbožownišchi hacž my. Woni dostachy dary wot lubnych rukow i domišny; woni štajichy šebi hdyžkuliž bēšche hodowny shtomik hromadže; woni bēchu hromadže w cžoplych pšchewytkach, a pšchewywachy šebi na žonu a džēczi, nana a macz, na dobyczē a mēr. My bēchny w wōtznym kraju, a tola wjele hubjēšchi, hacž hdy bychny w žyšym kraju byli. Šodownje myšlachy šebi tež najškerje moji šobutowaršchojo, hdyž po jich hlubokich šdychnjenjach, kiž woni dyš a dyš wuštorczichy, šudžach.

Lotomotivine wōtre hwišdanje so jašlyšchecz da. To pak žaneho njemyšesche. My wjedžachmy, so so k šastanišczu bližachmy, wot kotrehož so žane pšchemēnjenje sa naš wocžalacz njemōžesche. Šedyn škōnczije i prōzu wokno wocžini a won hladašche. Naj-prijedy tyknj jeno mašy kusš hlowny won, potom pak so i žyšym hornim cžēlom nacžahny. „Šodowny shtomik!“ šawyšta wōn do cžicheje šnēhojteje nozy won. „Šodowny shtomik!“ wolašche wōn i hrimotaznym hloškom do wosa nuts.

Šaž wot blyška trjēcheni wšchitzu horje poškōczichmy, wšchitzu so k durjam cžišchēzachmy; sa wokomifnjenje bēchu wone wotewrijene, a my šupachmy won. Šaj, tam štejesche na peronje hodowny shtom, wulki, mōzny, so blyškotazy hodowny shtom. Nětk mōžachmy hižo jenotliwe šwēczi rošesnacž.

Kucze so wošy wuprōšdnichy, wšchitzu šhromadžichmy so wokolo lubeho hodowneho shtoma. My pšchēhladachmy bohacze wobšadžane bliđa, wulke šhany i cžoplym winom a cžoplym piwom, i kotrymž chžyšche naš lubošez wōtzného kraja wofšchewicz.

Wšcha šyma so šabu. Cžopla žolmjesche so hišchēze pšched někotrymi mješchjinami lōd šymna krej pšches žily. — A jako jašny derje klinczazy žōnški hloš šapšewa: „To je ta

nōz, hdyž jšewila so Boža wulka pšcheczēlnošez!“ šawyšfachu šta šylnych mužaznych hloškom. Tež tajzy, kiž bēchu dawno wot-wulki šhērlušchowe hlošy špēwacz, šobu špēwachy; tōn šhērlušch jnajachy woni wot mlodošcze šem, hdyž tež tu a tam wopacžne šynki nuts pšchindžechy. — To špēwanje šchumjesche pšches cžichy nōz k hwēšdojtnym nješēšam horje jako mōzny šliw, kiž šbōžny cžłowški džak k Božemu hnadnemu trōnej horje nješesche. Duž štyknjchy so te wot šymy šprostnjene ruti, kiž i wulkeho džēla hižo dawno wjazy šwucžene njebēchu, so w modlitwje štyknjcz. Ššlyš cžičteho džēcžazeho hnucza i wocžow kapachy. Šaj, šrijedža w lodojtej šymškej nozy cžehnjēsche škōncžne cžopke nalētnē poštrōwjenje do nashcheje wutroby, jandželške pošelštwō bu nad nami wšchittimi wērne „Šam je so dženša tōn šbōžnik narodžil!“ Cžujachmy šwētkle hodowne wješele w nashchich wutrobach.

Šošlednje šhērlušchowe šynki bēchu wulklincžake. Duž cžičchēžesche so žyła cžrijōda mlodnych knjenjow k bliđam, rjane cžopke kožuchi woblecžene, so bychu naš i jēdžu a picžom wofšchewili. Šōždnj dosta wysche teho jedyn dar: žigarowu trubku, cžopke rukajzy, abo dobre knižki.

Sa bēch so, jako na džēlenie džēsche, do cžafanškej jstwy podal. Tam mōžach wšchitto wobšedžbowacz; tam bōrny pytnych do šchpihela pohladawšchi, šajki bēch na pohladanje džiwny, a so nješmēl bjes šdžēlanymi cžłowjekami džewjatnateho lētštotetka po prawom bycz. Moja šažwana broda, na kotrejž wjele lodownych šwēcžkow wišasche, wokolo wot šymy cžerwjenobruneho naduteho woblicza; k temu hubjena pōlna cžapka, wotnošchena drašta, štara pōlna blescha; tam mējachy sa džiw hdy škladnošez, wojakow, kiž šymški pōlny cžah šobu cžinja, w bliškōsczi wohladacz. Šle dolho špodžiwne wobhladowanje njetrajesche, bōrny nēchtō ke mni rēcžesche, a bēch wobdaty wot wulkeje cžrijōdy, kiž bēchu wēžipni a chžychny nēšcho nowe nashonicz. Mōda knjeni, ke mni štupi, ja ju hišchēze dženša pšchede mnu widžu, hacž je runjež telko lēt so minylo.

„Wš mi njeczēknjecze!“ wona praji, „tu je wasche wino a wasch dar.“ Sa wšchitto i džakom wšach; bohūžel šym pak pošdžišcho rjanu trubku w Nancy šhubil.

Šol hodžiny pošdžišcho šedžachmy šašo w wošu. Šle cžichwicž wjazy njelujēsche a šymu lēdy cžujachmy. Šedyn hodowny šhērlušch po druhim šalincža, potom šebi wo hodownym šwjedženju w domišnje powjedachmy a jako bu škōnczije na ranje mēr, bēchu nashche myšle mērne a wješele. My džē bēchny tež hodowny šwjedžen šwjecžili a hodowny shtom bēšche so nam wot wōtčinišesje lubošcze wuhotował.

Ši je tōn džēš njēšapomnity wōstał a tež wōstanje.

Na nowe lěto.

Šlōš: Nětk wješelcze so šchēsczijenjo.

Nětk i džakom najad pohladnu
Do šašdženého lēta,
Ty šdžerža naš šam i pomozu
Mōj Božo, Knježe šwēta,
Šaj, tvoja hnada, dobrotā,
Še naš hacž dotal šdžeržala,
Sa wšcho našch džak cži špēwam.

Nětk chžemy i hnutej wutrobu
Do nowoh' lēta štipicz,
Ty budžesch naš šam i lubošczu
Še nowym lēcze wucžicz:
„Šchto cžinicž mamy? wōstajicz?“
To chžyl nam i hnady poštajicz,
Šso hřechow wōstajili.

Chžesch lēto žohnowanja dacz
Šo tvojej wōtzněj radže;
My chžemy i tvojej ruti bracz,
Ty dawajch wšchitto w hnadže;
My podamy cži žyle so,
Daj ty nam, jštož je dobre wšcho,
Nětk we tym nowym lēcze.

Chže tvoja mudrošez dopušchēžicz
A i cžerčjenjom naš šhōstacz,
Cži chžemy wšchitto porucžicz,
A tebi šwērni wōstacz;

Njeh nješkemy kščiž swólniwi,
Mj žmy wschaf t temu hotowi,
Kaž Jesuž nožyl bēšche.

Wo jene pak tež proškmy,
Mój Božo, chžyl žo žmilicž,
Sdžerž naž, jo w prawej wērje žmy,
So hrēchi mōhli hidžicž;
Žon strowy rošom spožč ty nam,
So spōšnacž mōže kōždu žam,
Sčto žle je abo dobre.

Wo wschēdny khlēb tež proškmy,
O Wōtēze, twoje džēczi,
We modlitwoje cži noškmy,
Kž t nježu horje rēczi,
Majšmilnišči, ach wužlyšch naž,
So mamy žiwnošcž kōždu cžaf,
Žiw naž tež w tutym lēczi!

Sdžerž, Jesu, twoju žyrkej žam,
Sso natwaricž w njej mōhli!
Daj žohnowanje wučerjam
W žyrkwi a tež w šchuli,
Žim žohnuj žwērne džēlanje,
Kaž cžēlne, tak tež duchowne,
Žich wužyw Božoh' žłowa!

Tež spožč nam žwērnych pšhecželow,
Kž šprawnje j nami mēnja,
A dobrych žwērnych žužodow,
Kž dobroty žej cžinja:
Njeh wēra, lubošcž, nadžija,
Tu bješ nami žo pšchisporja
A wobšbožuje kōždoh'.

Majšchemu kralej šbože daj,
So žwōj lud derje wodži;
Maj žohnuj, žerbški lud a kraj,
So w žerbškim duchu kžodži,
Wšchēm njepšhecželam wobaraj!
Mēr, lubošcž wschitkim podawaj,
So by žo derje mēli!

Chžesch pak naž Božo wotžal wšacž
We tutym nowym lēcze,
Dha chžyl nam j hnady šbōžnošcž dacž
We tamnym rjensškim žwēcze,
A spožč nam tam twōj šbōžny raj!
To njeh je „hamjeŋ“, njeh je „haj“
We wulkim nowym lēcze. E. S.

Boštraw ja lube nowe lēto.

Stare lēto bēšche t kōnzej khwatalo. Džischcže nētotre hodžiny, dha pšchipowjeda stary žwōn horkach na žyrkwinej wēži to lube nowe lēto. Cžēmue žučehome mrōčzele wišachu na nježu a jenož žlabje mōžesche mēšacžt drōhu wobšwētlicž, kotraž pšches holu, kufi a pola do wšy wjedžesche. Žena žona w šchērej draščje, je šchlewjerjom wokolo hlowny pomalku po drōšy džēšche. Žona wupšchestrē žwoju ruku na te nadžijepōlne jelene žymy, kž pod lohkim žučehowym krywom žymife ipanje spachu a wot kotrychž rataŋ žohnowane žnē wocžafowasche, a šchepny: „Sžywy, kufi, šchytomy a kētki, waž budže nalēcžo t nowemu žiwjenju wubudžicž. Dola, šchtō, njebudža waž žnano deščej abo krupy žanicžicž, njebudže žnano horze Bože žłōncžto wužmalicž?“ Žako bēšche šchēra žona t prēnim kžēžam wšy pšchisškla, šako pšchi žebi džēsche: „Murki a cžišchi ludžo nowemu lētū napšhecžiwō hladaju. Njēwēšcže dha wy, jo mōže woheŋ abo torhaze žolny rēki wasch dom žanicžicž, žmjereč a khorošcž waž domapytacž, wina a hrēch wasch dom šfajpč?“ Tak ta žona — starošcž — poškmyrjena dale krocžesche, pola hētow, hrodu, žyrkwije a šchule nimo a wschitžy wobydlerjo wšy cžujachu, jo bēšche starošcž wo jich durje a wutroby

škapala a kōždu se šyšknej wutrobu žo praščesche: kajke nowe cžēžcže cžerpjenja budže nam nowe lēto pšchijesč? Ža žona w šchērej draščje — starošcž — dale a dale krocžesche, jo by žyłu žemju pšchethodžila, pšchetōž hōže by žana starošcž njebyla? —

„Žam, hōžcž žo pucže kščižuja, jej tši žwētke jaudželiske šchaltly napšhecžiwō šstupichu; wone rēfachu wēra, lubošcž, nadžija. „Sžy ty cžłowiške wutroby se starošcžemi a j bojošcžu ja nowe lēto napjelnila“, tak džachu jaudželjo t starošcži, „dha pšchindžemy my a pšchivolamy wobohim cžłowjekam: »Cžijicže wasche starošcže na teho šknjesa.«“ Hōžž žmēdža wēra, lubošcž a nadžija waž pšches to lube nowe lēto pšchemodžicž, dha dyrbi starošcž twochnyč. Mj dany wam t krocžetj ja wasche podrožništivo pšches nowe nješnate lēto tši pobožne šchpruchi žobu, jako najlēpšche dary; wone rēfaju: „Njebōj žo, wēr jenož!“

„Lubošcž nihdy njewupanje.“
„Nadžija nješahanibi.“

To je mōj pšhecžel.

Bēšche to šapocžatk tuteho lētštotka, jako žo duchowny Selmer j pucžowanja do Gōhrena pola Woldenka w Meklenburgškej wrōcži. Šforčžmy, nimo kotrečž džēsche, džimje špēwanje kšincžesche. Selmer šastupi a kajasche harowazym towaršcham domoj hieč. Dobre stare waschuje žemu t temu prawo da. Ženož jedyt mlōdy pachol nēšchto napšhecžiwō praji. Ša njeho Selmer najlēpšchi žrēdk j teho šchprucha žnaješche: „Šlupošcž teži mlōdženzej w wutrobje; ale prut kžostanja wučžeri ju daloko wot njeho!“ a jōn naložowasche. 21. augusta 1866 duchowneho Selmera khowachu, hōžž bēšche hacž do 90. lēta žwoje šastojnštivo žwērni šastawal. Džjo žynojo a džēšacž džowkow jeho t rowu pšchewodžachu, kaž tež žyła wošada. Žako chžychu kajšcž dele pušchēžicž, stary muž pšchisštupi a plakajo praji: „Žōn bēšche mōj pšhecžel.“ A to njebēšche žadny drugi, hacž tamny kžostany pachol, kotryž šchēdžiwē wlošy j cžesčju nošchesche, dokelž bēšche žo tehdom kžostacž dał.

Kak je to žyly hinał w našchim cžafu. Mlōdošcž žo wjazn njecha kžostacž dacž — a staršchi žebi myšla, jo žo jich žynkej wulka kšchidwa štanje, hōžž žo prut po tym žłowje žwiateho pižma trjeba, dokelž maju žwoje džēczi, hōžž žu lēdy je šchule, hižo ja žamych knjesow.

D o š l o w o.

Šjate lēto je našche njedželiske kopjeno „Bomhaj Bōh“ j Božej pomozu dokonjalo. W šandženym lēcze je tež wschelake pšchemēnjenje ja naž pšchisšklo. Luby šastojnšti bratr dr. Sella, kotryž je pšched 5 lētami našch njedželiski cžafopijž po pšchikladže tajkich nēmškich špižow šaložil, jo bychu Šserbja w žwojej macžernej rēcži žwoje njedželiske natwarjaze cžitanje mēli, je wot redaktorštwa wotštupil, dokelž šarife mēsto w Meranje w Tyrolškej nastupi; my j džafnej wutrobu na to špominamy, šchtož je ja naž byl a cžinil. Ža jeho mēsto je podprijany jako šamolwity redaktor štupil a šastojnškaj bratraj Šencžka a Mrōšaf-Mychwaldski štaj lubošcžiwje žoburedaktorštivo na žo wšaloj. Žimaj pšchi kōnzu lēta j žykej wutrobu džaf praju ja wšcho prōžowanje w šandženym lēcze, hnuty džaf tež luby žerbškim žobuprijacželam, kotryž žu je žwojimi rjanymi kžērluškemi a natwarjazyymi nastawkami duchownu žyrbu ja našch lud do našcheho špiža w wōtēžinskej lubošcži pšchinoschowali j tym pšchewēdčženjom, jo dyrbi žo lēkarštivo ja dušchu ludej w macžernej rēcži podawacž, jo mōhlo žo jako prawa pošylujaza mōž wopokajacž! Mj wschitkich našchich pšhecželow proškmy, jo bychu žwoju lubošcž našchemu „Bomhaj Bōh“ tež dale šdžerželi a našche wotpožladu tež w nowym lēcze podpjerali a našchemu „Bomhaj Bōh“ hišcže wjazn durjow do žerbškich domow wotewrjeli jako pošlej praweho mēra a šboža. A w tej myšli wupraju wschitkim luby pšhecželam a cžitarjam po dobrym starym žerbškim waschnju žwoje nowolētne šbožopšhecže! „Ža Wam pšcheju wjele šboža na to lube nowe lēto, cžilošcž a strowošcž, dolhe žiwjenje, Boži mēr, Božu hnadu, Bože žohnowanje a wschitko, šchtož Wam trēbne je na cžēle a na dušchi, na kuble a na cžesčji — a na pošledku tež tu wēcžnu šbōžnošcž.“

W Budyšchinku, 1. džēŋ wulkeho rōžka 1896.

J. Gōlcž, šaraŋ.